

să fie și bun patrioț maghiar. Și Maghiarii au învățat bine nemțesce, dăr totuși n'au devenit Nemți. După regele Carol al doilea, *ceștiunea limbei ar trebui pusă la o parte și în interesul stabilirii unui modus vivendi*, ar trebui să se pună gravitate pe următoarele:

„In prima linie ar trebui liberată poporulul Ardelean de sub presiunea acelor omeni, cari îl tiranizează și-i îngreunează existența. Ar trebui câștigată (poporul) prin concesiuni locale, er nu precum a pus în prospect unul dintre membrii guvernului maghiar, prin modificarea în sensul de *suffrage universel* a legii electorale, ceea ce de altminterlea este o promisiune vagă și care nu va crede-o guvernului nici una dintre părți.

„In sfârșit regele Carol a făcut atentiv pe baron, că existența statului ungăr și supremația națiunii maghiare peste celelalte naționalități, depinde dela aceea, că *ore îi va succede națiunii mrgiare ași susține supremația ei naturală asupra celorlalte naționalități și în viitor?* Supremația aceasta există aș fără indoială, în înțelesul, că națiunea maghiară are superioritate peste celelalte naționalități nu numai politicesce, ci și în privința socială și culturală.”

Spionajiu în Franca.

După diarele franceze, doi oficeri germani ar fi fost arestați pentru spionajiu. „Eclair” dice, că numele lor ar fi Schoenbech și Cassel. S'au făcut perchișii la două femei și la un Francesu compromis, cari n'au dat însă nici un rezultat, precum și perchișia făcută la Schoenbeck rămase de asemenea fără rezultat, dăr nisece documente, cari probază spionajiu, s'au confiscat la Cassel.

Etă cum s'a cunoscut noua afacere de spionajiu:

La ministerul de resbelu se căpătase convingerea, că o întinsă asociațiune de spionajiu există la Paris. Diferitele documente n'au putut fi regăsite și dispariția lor nu putea fi imputată lui Dreyfus.

Ministerul a avut în curându asigurarea, că doi Germani, Schoenbech și Cassel, cari aveau numeroase relațiuni, și-au procurat documentele acestea și parchetul a dat un mandat de arestare și în contra lor. Documentele confiscate la domiciliu au o mare importanță. Densii au făcut cunoscut numele complicilor, însă e probabil, că aceștia au fugit.

Pe de altă parte „Le Journal des Debats” asigură, că Schoenbech și Cassel au voit să se informeze numai de resursele Franței, însă nu obținuseră decât nisece informațiuni neînsemnate. Probabil, că vor fi conduși la graniță, fără ca să li-se facă procesul.

Dăr fără a medita, se repeși el cu o săritură asupra primului dulap, îl trase de-o parte dela pârte, apăsă dosul subțire al dulapului înăuntru și scose prin deschiderea făcută o îmbrăcăminte de veră deschisă, pălărie, cisme — în scurt, toate cele trebuincioase pentru toaleta unui gentleman. In fuga mare le ascunse toate în odaia de durmit, aședă dulapul la locul său și se lungi cu un suris multămitor, pe otomanul odăii sale de locuit.

Nu trecuseră cinci minute, când onestul Ferșke apăr scaldat în sudor, cu două butelii subsioră.

Fața sa, în care se oglinda o tēmă ascunsă pentru ceva, ce ar fi putut să se întâmple în absența-i, se înșenina la moment când el găsi pe domnul său atât de inocent și plin de liniște. El esaminase deja în trecăt dulapurile cu neîncredere, aflându-le însă toate în ordine perfectă și neatine încep să credă în onestitatea intențiunilor domnului său.

— „Ei, Ferșke, te bucuri dăr, că sunt un ștregar cu minte?”

— „Porunciți, domnule locotene?”

— „Bine, fiul meu. Așa, acum

SCIRILE ȚILEI.

— 7 (19) Noemvre.

Adunarea catolicilor. Aș se ține adunarea catolicilor în Alba-regală. Ca vorbitori sunt anunțați contele Mauriciu Essterházy, Dr. Franciscu Major, contele Ioan Zichy jun. ș. a., er contele Ferdinand Zichy rostese vorbirea de închidere a adunării.

Scandal în parlamentul din Belgia. Din Bruxella se telegrafiază, că în ședința dela 16 Noemvre a Camerei s'a întâmplat un mare scandal, provocat de deputații socialiști. Socialiștii au strigat miniștrilor: „Sunteți o haită josnică și mincinosă!” Un deputat socialist se repeși asupra dreptei din cameră, amenințând cu pumnii. Desbaterile nu s'au mai putut continua. Mai mulți deputați din dreapta au cerut luarea de măsuri coercitive contra socialiștilor.

„Martiri” pentru Fr. Kossuth. In sera de 15 Noemvre vre-o 15 de studenți „patrioți” dela universitatea din Budapesta, se adunaseră înaintea redacțiunii lui „Pesti Naplo” cu scop, ca să demonstreze, din cauză, că această foia își permise de-a ataca pe faimosul „prinț” ungurescu Franciscu Kossuth. Ei arseră un exemplar din această foia între strigăte de „abzug” la adresa lui „Pesti Naplo” și „éljen” la adresa lui Kossuth. Intra aceea însă nimeri poliția, șese dintre „domnișori” au fost prinși și, sub escortă de vre-o 20 poliști, au fost duși și arestați la poliția, unde au stat închiși timp de 12 ore, er la urmă au fost pedepsiți cu câte 25 fl. amendă. Contra amendei s'a insinuat recurs. Casul a produs mare „scandalizaș” între „patrioți”. Se asigură, că din partea unor deputați opoziționali se va face chiar interpelaș în cameră.

Cununia. Anunțăm cu plăcere cununia amicului nostru, d-lu Valeriu Magdu, profesor de musică în Arad—care înainte mai mult timp făcuse parte din Redacția noastră—cu stimab. d-ră Ana Albu, din Sărcia, comitatul Torontal. Cununia se va săvârși Dumineca viitoare, 13 (25) Nov. în biserica ort. rom. din această comună. — Adresam tinerei părech și familiilor felicitările noastre cele mai cordiale!

Favoruri pentru fetițele oficerilor dela honveți. Pe basa unei hotăriri a camerei deputaților, ministrul ungurescu de culte a dat o ordinațiune cătră inspectorii de școle, în care face cunoscut, că fetițele oficerilor dela honveți, cari sunt orfane de ambii, seu și numai de unul dintre părinți, la cerere trebuie să fie primite gratuit, ori cu prețul de jumătate, atât în preparandiile elementare

mi sticlele pe masă, adu-mi un pahar și apoi lasă-mă câte-va ore în pace. Voiu trece durmind peste această calamitate, ca vizele în culcușul său de iernă, și voiu suge la degete, seu — arătându cătră sticle — „seu uite la acestea. Inainte de-a trece patru ore nu primesc vizite și tu încă se nu mă conturbi. M-ai înțeles?”

Ferșke se încântă de domnul său cu minte, aduse paharul cerut și dispăr. Abia se închise ușa după el, când locotentul de Jäger sări în sus și alergă în odaia de durmit. In câteva minute își schimbă el îmbrăcăminte și apărea acuma curat ca și un gentleman desăvârșit. El aruncă o privire fugitivă în oglindă, clatină cu mulțumire din cap, deschise ferestra ce conduce spre grădină și privea pândind în toate părțile. Nimica nu se mișca jos și cu o săritură el se afla pe scândura dela ferestră, cu a doua ajunse pe coperișul verandei, și cu o desteritate de pisică, în scurt, se vedu pe pământul plan.

(Va urma.)

și civile, cât și în preparandiile pentru „Kișdedovuri” și în școlile superioare de fete.

Răboiul cu Madagascar. La discuția prealabilă a împrumutului pentru o expediție în Madagascar, comisiunea emisă s'a pronunțat cu 9 contra 1 vot pentru expediție și pentru cererea unui credit de 65 milioane.

Călindarul Plugarului pe anul comun 1895 a cșit de sub țipar și se pte trimite numai decât oricui îl cere. Acest călindar este de astădată redactat și întocmit mult mai bine și mai cu îngrijire, ca în anii trecuți. Cu deosebire țergurile, cari până acum nicăiri nu s'au găsit publicate romănesce bine și corect, se află în Călindarul plugarului pe an. 1895 corese și îndreptate după însemnările oficiose ale ministerului de comerț, cuprinzându comune și orașe din Ardelu, Bănătu și țera ungurescă multă mai multe, ca în anii trecuți. La fâ-care localitate se arată și durata țergurilor de vite, oi și porci. De asemenea țega țimbrelor și țaxelor, de care are țilnică trebuință fâ-care om, este tractată în acest călindar pe lung și pe larg, făcându-i-se prin această mară servicii poporului nostru, care a avut de-a suferi atătea pedepse și înșelătorii din cauza necunoscerei acestei legi. In un estras din țarifa oficială, cum nu se află nicăiri publicat până acum în limba romănescă, sunt înșirate în ordine alfabetică, arătându-se ică colo și cu exemple, diferitele acte și documente, precum actuse, atestate, cambii, contracte, conturi, chitanțe, estrase (matriculari etc.), pașaporte, petițiuni, protocoale, inventare, moșteniri și altele, arătându-se pentru fâ-care cum, când și câtă țaxă este a-se plăti, seu ce timbru este a-se pune.

In partea literară se află diferite schițe, novele, snove, poesii și altele, toate din cele mai alese, nelăsându-se afară nici anumite poesii și scrieri glumețe, precum Istoria lui Gagamo Voda Țiganilor, și altele.

Bogată este cu deosebire partea economică, în care se cuprind felurite scrieri și povățuri asupra culturi pomilor și a boțelor lor, culturi legumelor (sălată, țucăpa, usul și altele); apoi un tractat despre economia câmpului, despre modul cum sunt a-se construi grajdurile; la ce semne să băgăm de semă când cumpărăm vite; apoi despre creșterea rimatorilor și țămăduirea lor în casu de bolă, și altele. La urmă se află semnele timpului, un înșemnat număr de povețe, glume, țicitori și între altele și portretul și biografia marului bărbat de stat român M. Kogălniceanu, reșosat la 1891.

Prețul este și de astădată numai 25 cr., la care mai sunt a se adăuge 5 cr. pentru trimiterea cu posta. Tot după 10 călindare comandate de-odată, unul se dă gratis. Se pte cumpăra dela „Tipograia A. Mureșianu” din Brașov și dela librăria Nicolae Ciurcu.

Concentrarea fondurilor diecesane.

Beiuș, la 17 Noemvre 1894.

Nu odată s'a scris în presa romănească despre lucrurile asiatiche, ce se comit de Capitlul orădanu gr. cat. față cu administrarea fondurilor diecesane.

Vin acum, plin de măhnire și amărăciune, și ceru, pe cale jurnalistică, decât nu pot altcum, intrevenirea Escelenței Sale a d-lui Episcopu, ca să sisteze odată stările aceste nesuportabile, ce mereu se repetă; să facă, decât nu pte altcum, așa cum mai în țilele trecute am cetit în o foia maghiară, că a făcut episcopul Cianadului cu un episcopu al său, care nu l'a ascultat, cerându-i dare de semă despre averile bisericilor, ce le administra. Că ce și cum a făcutu respectivul episcopu, aceea cred că o vor fi cetit și onor. membri capitulari.

Va cugeta lumea, că pretind prea mult. Nu, de loc, nu pretind prea mult, și anume din motivul, că Escelența Sa d-lu Episcopu deja de doi ani a dispus concentrarea fondurilor diecesane, dăr Capitlul nu voiesce odată cu capul, așadăr nu se supune voinței superiorității, prin urmare superioritatea, neînvingându cu subții săi, trebuie să apeleze la altă for.

Una însă foarte mult mă aduce în mirare, și anume obediența aceea canonică, despre care cu atăta emfasă scria mai în

țilele trecute M. S. d-lu Lauran în „Dreptatea”, căci în cauza acesta o vedu lipsind cu totul.

M-am permis a cere pe calea acesta concentrarea fondurilor diecesane în ori ce mod, din motivul, că dăr atunci, dimpreună cu mine, toți acei slujbași, cari își primesc lăfa ori pensiunea din cutare fond diecesan, vor fi scutiți de continua șicănare și neîndreptățire, ce ni-se face prin aceea, că totdeuna căpătăm modesta plată câte cu 3—4 săptămâni mai târziu. Sunt om cu familia și mi place regula, cu regulă mi implinesc și datorința, așadăr cu dreptu cuvântu potu pretinde să-mi dea plata la terminu, cum se dă tu turor slujbașilor în lume. Aș scriem 17 Noemvre, și eu încă nu mi-am căpetat plata, apoi nu e asta anarhiă, nu e stare asiatică?!

Luheiu cu vorbele scrise înainte de asta cu un an, totu în cauza acesta, în un jurnal romănescu: „Aș, când totă lumea, și precum sunt informat din isvoru forte siguru, chiar și episcopu pretinde concentrarea manipularii fondurilor diecesane, Măriile Vostre însă țiceți: „Până trăim noi, asta nu se va întâmpla”. Ce va să înșemne acesta? Voiți a da socotela după mărte, cum au făcut și alți canonici orădanu, seu voiți a procede și mai departe totu în modu absolutisticu, cu aceea ce nu e altu Vostru, ci numai vi-sa încredințat?!

Voim însă să fim bine înțeles. Nu voim a țice, că dăr fondurile diecesane s'ar folosi în alte scopuri; nu, ci cerem cu insistență și pe calea acesta o administraș rațională, de care se folosese aș totă lumea.”

Da, onor. membri capitulari, cerem, pe basa motivelor aduse aici concentrarea fondurilor diecesane, așa precum pretinde Escelența Sa d-lu Episcopu și întrăg diecesa.

Un profesor.

Visita regală la Esposiția Cooperatorilor.

Vinerea trecută Regele și Regina Romăniei au vizitat Esposiția Cooperatorilor romăni, în grădina Cismigiu din Bucuresci.

Pe ambele laturi ale alei principale erau înșirate, în grădină, numeroase societăți de cooperatori cu drapelele lor. La intrarea țrăsurei regale în grădină, membrii societății „Dacia-Traiană”, îmbrăcați în costume naționale și cu lente tricolore, au cântat „Deșteptă-te Romăne”. apoi o domnișoră a presintat un buchet M. S. Reginei.

Societatea „femeilor sërăce” a oferit de asemenea un buchet, societatea lucrătorilor uzinei „Lemaitre” a oferit o coronă de stejăr, societatea „Fulgeru” a birjarilor a oferit un buchet; asemenea și societatea cântăreților „Ionu Cartu”. Membrii societății „Armonia” au oferit pe o pernă un buchet de trandafiri artificiali, deasupra căroră era coronă regală făcută din foi de stejăr de argint.

Societățile „Curtea de Argeș”, „Drita” societatea croitorilor, a franselarilor au oferit de asemenea buchete. In acestu timp societatea lăutarilor cântă hora Reginei. Maiestățile Lor s'au scoborit din țrăsură la chioscul societății de basalt, apoi au trecut la chioscul fabricii de șampania Müller, unde li-s'a oferit câte un pahar de șampanie și un buchet de flori; de aci au trecut la fabrica de oglinzi Zwölfer și la chioscul unde se află espuse cărțile d-lui căpitan Dumitrescu.

Suveranii, în uralele societăților și publicului, sosesc; încunjuțați de adjutanți regali și de damele de onore, la pavilionul centralu al esposiției cooperatorilor. Aci sunt întâmpinați de d-nul și d-na Lascaru Catargiu, de d-nii miniștri cu domnele, d. generalu Manu, președintele Camerei, d. N. Filipescu, primarul capitalei, etc. etc.

D-na Butculescu, soția d-lui Dim. Butculescu, a presintat un frumos buchet M. S. Reginei. De asemenea a oferit un

nochetă Angusteii Suverane d-șora D. Butulescu.

Suveranii intră apoi în pavilion, unde întâiează cu deamăruntul expoziția.

La fîă-care din chioscuri, Suveranii s'au aplecat să examineze cu o deosebită interesată produsele industriei naționale. După aceea Suveranii au vizitat compartimentul, în care sunt espuse produse de pe domeniul Coronei, foarte interesante. Aici Suveranii erau așteptați de d. I. Calenderu, administratorul domeniului, de d. Tenovă, etc. etc.

Suveranii au primit mai multe daruri. D. Carolă Müller, librăru, a oferit câteva cărți; d. M. Economu un coș de fructe zaharosite; d. pictor Voinescu un pastel; societatea „Munca” un paravan foarte frumos; d. Datulescu o nouă varietate de rose, pe care le-a numit „Carmen Sylva” etc.

În totu timpul vizitei, două muzici militare cântau în grădina în fața unui numeros public.

La orele 5 fără un sfert, Majestatea loră au părăsit grădina însoțiți până la poartă de d-nii miniștri, de d. Butulescu, de comitetul expoziției și de membrii societăților.

Arbitragiu internațional.

Colonelul francez Thomas, în esecutivele sale articole publicate în „La France Militaire” privitoare la desarmare și la arbitragiu internațional, ține, între altele, că densusul nu se gîndește de loc a propune înlocuirea armei de aț, perfecționată, prin *archebusa* sau *muscheta*; d-er ar dori ca, deși lăsându-se nașionilor grija de a-și alege și crea armamentul lor, să se reguleze întrebunțarea mijloacelor de distrugere, ca dinamita, melinita și altele, pentru a se înlătura faptul, ca vitejii ostași să fiă nimicioși, în câte-va minute, prin aceste peride explosive. Ar dori chiar suprimarea pulberii fără fum, care restornă toate tacticile fără a aduce vre-unu avantaj real.

Cu aceste crude și pernicioase unelte bătălia va fi tristă, fără avânt; se vor împinge în luptă omeni deja descurajați și nu se vor vedea în viitor acele frumoase lupte, ca în Crimeea.

O bătălie este cea mai mărță prive-lisce, țice colonelul, ce pte fi dată omului spre contemplare; este cel mai mare act al vieții, ce se pte s-erși, când fîă-care, cu pericolul șilelor sale, dă totu ce are ca vitejie, devotament, inteligență, spirit, inițiativă, pătrundere de ochi pe timpul luptei; apoi generositate, mărime de suflet, solitudine după luptă.

În armatele moderne, urm-ază a țice densusul, car vor fi nise mulțimi compuse din elemente diferite, mai cu deosebire de moralul lor trebuie să aibă grija. Șefii d-er sunt dator, să încurageze și să susțină pe omeni în fața acelor unelte de distrugere, car pot să-i nimicească, fără ca ei să se pte lupta.

Colonelul Thomas — scrie „Buletinul cercului publicațiilor militare” — cere ca, în schimbul devotamentului omului, să fiă lăsat pedestrelor a-se servi de baioneta sa, oălărețul de calul și sabia sa, ăr bietului tunar să nu i-se dea prilejul de-a-și vedea cu o desgustătoare durere zdrobite bateriile sale de odată prin unu singur obuz cu melinită sau unu altu destructiv inventat de vre-unu învețat, ce-și petrece înțelepțesce viața în mijlocul șilelor sale.

Cu privire la aceste destructive, car prefac câmpurile de bătăie într-unu hidosu calvar, în loc de unu gloriosu câmp de onore, colonelul Thomas cere arbitragiul internațional.

Catedrala Petru-Paulu din Petersburg.

Despre Catedrala Petru Paulu din Petersburg aduce „Novoje Vremja” următoarele date istorice: În catedrala Petru-Paulu, dela întemeierea Petersburgului se înmormentează toți imperații ruși. Ea fu ridicată de Petru cel Mare și piatra fun-

mentală a acestei catedrale fu pusă la 30 Maiu 1714, la ziua nacerii împăratului. Edificarea înaintă foarte repede sub conducerea împăratului și supraveghierea arhitectului Trezini. În decursu de opt luni clădirea fu terminată. În timpul acesta se comandă din Hollanda pentru catedrală unu orologiu cu jocu de clopote, care costă pentru acelu timp suma horendă de 45.000 ruble. V-erful turnului se termină la anul 1723. Alcătuirea iconostaselor o lăsa în sarcina arhitectului Zarudnev, după ale căru schițe, le execută artiștii din Moskva Trifon Ivanov și Ivan Telega. Chipurile sfințe le zugrăvi pictorul moscovitu Andrej Merkulev și companionii. În același timp fură aduși artiști din străinătate pentru a zugrăvi p-erții și boltitura catedralei.

Decorația internă se isprăvi numai la anul 1733, așa d-eră după 19 ani, și la 28 Iunie a numitului an se făcu sfințirea catedralei înființa de față a împăratei Anna. Noua catedrală era pe-atuncea, în ce privește mărimea și imosanța, cea d'întăiu în capitală; deosebitu de multu impunea v-erful turnului, care era de 56 stăngini rusești de înaltu. La anul 1735 turnulu fu lovit de unu trăsnetu, d-er foculu fu stinsu numai decătu. A doua oră, la anul 1745 fu ărăși lovit de trăsnetu, când acesta causă mari stricăciuni în interiorulu ei. ăr când a treia oră fu lovitu turnulu de trăsnetu se topi clopotulu și chiar și scumpul orologiu cu jocu de clopote se nimici.

Foculu nu pătrunse însă în interiorulu bisericii, numai zugrăvitura boltituri suferi. Sub durata focului obiectele mai de valoare au fostu mântuite. Impăratea Elisabeta a datu ambasadorulu rusu din Hollanda imputernicirea, să cumpere unu orologiu pentru turnulu catedralei.

Acesta și comandă unulu la renumitul orologier Ort Krass cu 32,033 ruble. Krass muri însă înainte de-a isprăvi orologiu, care a fostu datu gata la anul 1777.

În catedrală sunt multe obiecte de valoare, precum și num-erose relicuii păstrate, d. e. unu candelabru de os, executat de însuși Țarul Petru cel Mare, când petrecea la locul de cură Olonec.

Forțe bogată e catedrala în vestiminte bisericesti, car aprupe toate sunt daruri de-ale celor mai mari domnitori. P-erții sunt împodobite cu trofee din răboiulu cu Turcii și Polonii.

În catedrală sunt sarcofagiile tuturor împăraților rusești, afară de Petru II, care fu înmormentat în catedrala Archangelilor în Moskva.

Concursu literar.

Din fondulu „George Barițiu” alu „Asociației transilvane pentru lit. rom. și cult. pop. rom.” se publică:

Unu premiu de 200 fl. pentru cea mai bună lucrare asupra subiectulu:

„Resultatele comasării de până aci, bune și rele, cu privire la țeranulu român din Transilvania (partea I), cu îndrumări practice pentru popor despre metodulu: cum trebuie întocmită economia noastră după comasare, ca să nu suferă poporul” (partea II)

Unu premiu de 300 fl. întru acoperirea speselor de tipar, pentru unu manualu bun de învățamentu pe șema școlilor medii din ori-care obiect de învățamentu, lăsându-se autorulu dreptulu de proprietate.

Unu premiu de 200 fl. pentru cea mai bună lucrare asupra subiectulu:

„Dietetica populară, cu deosebitu considerare la modul de viațire alu țeranulu român”.

Terminulu înaintării elaboratelor se ficsază cu ziua de 1 Octomvre 1895 st. nou.

Fața de elaboratele de sub Nr. 1 și 3, Asociaținea își rezervă dreptulu de proprietate, va da însă gratuitu câte 100 exemplare tipărite respectivilor autori.

Manuscrisele, purisate de mână străină, au să se înainteze, până la terminulu indicat, Comitetulu Asociației transilvane, în Sibiu, prov-ede cu o devisă reproducu pe pliculu în care se află numele autorulu.

Manuscrisele neprimate se voru înainta autorilor, fără publicarea numelui

Manuscrisele intrate după terminu, nu se voru lua în considerare la premiere.

Sibiu, din ședința comitetulu Asociației transilvane, ținută la 1 Novembre 1894.

Dr. H. Pușcariu,
Vicepreșed

Dr. V. Bologa,
secr. II.

Stipendiu.

Pentru conferirea unu stipendiu de 60 fl. la anu din fundaținea „Galliană”, tinerilor români studenți de gimnasiu ori șola reală de aceeași categorie, se escrie concursu cu terminu până la 20 Decemvre 1894 st. nou.

Cererele să se înainteze, până la terminulu indicat, comitetulu Asociației transilvane în Sibiu (N. Szeben), instruite cu următoarele documente:

1) Atestat de botez în originalu, seu în copiu legalizat;

2) Testimoniu școlasticu de pe semestrulu din urmă alu anulu școlar 1893/4;

3) Atestat de frecventare dela direcținea institutulu, în care de presentu urm-ază studiile;

4) Atestat de paupertate, eventualu de orfanu, decă concurentulu este orfanu.

Cererele intrate după terminu, nu se iau în considerare.

Sibiu, din ședința comitetulu Asociației transilvane, ținută la 1 Noemvre 1894.

Dr. H. Pușcariu,
vicepreșed.

Dr. V. Bologa,
secr. II.

Literatură.

Librăria „Frații-Șaraga” din Iași aduce la cunoscința, că se ocupă în specialu cu v-erșarea de cărți literare-române, tipărite în timpurile cele mai vechi, până în presentu, put-ându servi pe ori-cine, după cerere, cu ori ce cărți rare românești. Pe lângă ac-șea, se mai ocupă forțe multu și cu cumpărarea de cărți antice românești, fîă istorice seu bis-ricesti, atătu manuscrise căt-și tipărite, av-ându o vechime de cel puținu 200 ani și bine înțelesu, să fiă pe căt-și posibilu de complete. Mai cump-eră și manuscrise în limba slavonă-rusescă, și mai cu s-ema scrise pe pergamentu, seu pe hărtiu, av-ându o vechime de 200—400 ani și chiar mai vechi, însă să fiă asemenea complete și căt-și pte de line conservate.

Compasu românesc, anuaru financiaru de Petra-Petrescu, anul II, conține: Date istorice asupra institutelor române de bani; numele inițiatorilor, ale membrilor din direcțiuni și ale funcționarilor, instrucțiune practică despre polițe cu formulare și legea cambială. De v-erșare la autoru în Brașovu cu Corone 1.20, seu Lei 1.50.

Nuvele. În Institutulu tipograficu T. Liviu Albini din Sibiu a apărutu o colecțiune de novele intitulate: M-ora din vale, Douș surori, Sița, Letiția, Valurile vieții, La crucea de p-eră, Nicu ciobănelulu, Din tainele Bosforulu. Autor: I. Russu Șirianu. Prețulu unu exemplaru constă-tătoru din 196 pag., este 1 fl.

Compoziții musicale. D-lu I. Vidu, conducătorulu corulu din Lugoșu, a compus și edat 4 piese musicale, arangiate pentru quartetu. 1) „Moșulu la drumu”, coru bărbătescu cu solo; 2) „Taci bărbate”, coru mixtu cu sol; 3) „Serenadă”, coru bărbătescu (poesia de G. Barozi) și 4) „Bobocelu și inelu”, coru bărbătescu. Piesele se procură dela autoru, Lugoșu. Prețulu fîă-cărei piese este 35 cr. afară de „Serenadă”, care costă numai 30 cr.

A apărutu Nr. 21 alu revistei ilustrate pentru familie „Vatra”. Acestu număr festivu, scos cu ocașinea nuntei de argintu a MM. LL. Regelu și Reginei României, are următorulu sumaru: Unu autografu-facsimile, de M. S. Reg. Elisaveta; Ziua de bucurie, de Ionu Slavici; Se întorc, poesie de V. D. Păun; Carmen Sylva, poesie de B. P. Hașdeu; Evanghelia M. S. Reginei Elisaveta, de *; Grigore Alexandrescu, de Neculai Iorga; Mara, de Ionu Slavici; Abschid (R-omasu bunu), poesie de Carmen Sylva; Șfirșitul lunei, de Camillet Flamaron (traducție) de I. C. Maxim; Expoziția Cooperatorilor; Felu de felu. Ilustrații: MM. LL. Regele și Regina Românilor; Scrisoarea aut. a M. S. Reginei Elisaveta. — Familia regală. — M. S. Regina Elisaveta în camera de lucru. — Evanghelia oferită de M. S. Regina Reginei în ț-eră. — Expoziținea cooperat-oriilor români; Secțiunea domeniulu Coronei; — Pavilionulu naționulu alu Es-

poziției; — Pavilionulu regiei monopolurilor statulu; — Pavilionulu Societății de balsu artificialu și ceramică dela Cotroceni; — Pavilionulu fabricii de bere Luther; — Pavilionulu cu b-uturi spirtose, alu firmei Campianu & Smeu din Banat; Leulu durmindu, executat de d-lu Bălăcescu; — D-lu I. Kalenderu, administratorulu Domeniulu Coronei; — D-lu Dim. C. Butulescu, președintele Expoziției. — O nopte de Decemvre. — Cornelia, mama Grachilor. Tote ilustrațiunile sunt tipărite cu multă îngrijire, în cerneluri de luxu (imitația fotografiei).

DIVERSE.

Unu dar de nuntă. Pe când în Petersburg se făcu pregătiri pentru înmormentarea Țarulu, pe atunc noulu Țaru Nicolae II își sfarmă capulu cu serbările nuntei sale. Se vorbescu minau despre coșulu de nuntă, pe care l-a comandat noulu Țaru în Parisu pentru m-eră sa. Coșulu acesta are unu volumu uriaș și împ-erit totu din fire de aur. La încuietore se pte vedea emblema împăratească. Căptușala este țesută din coloru naționale rusești. Coșulu, cum se anunță din Parisu, are douș despărțiminte. Unulu dintre despărțiminte e rezervat pentru giuvaericele miresei. Agenții Țarulu umblă încă și acum după pietrele scumpe și m-erșitare, car lipsesc. Se țice, că salba împăratei se pregătesce din m-erșitare, car costă fîă-care câte 4—5000 ruble.

Kossuth Ferencz jó testvérünk (Franciscu Kossuth ni-e bunu prietinu). Acesta este titulu unei poesii cu care poporul din Miskolez a primitu pe fiulu lui Kossuth. Pentru curiositate, dăm în traducere fidelă ac-șea inspirația ungerescă. ără-o:

Franciscu Kossuth ni-e bunu prietinu,
Luptându pentru una, simțimu cu tine;
Inima poporulu maghiar e a ta
Trăescă patria!

Solidaritate, voință mare
Seceră ac-șu învingere,
Decă precedeți tu, conducătorulu.
Trăescă patria!

Numai o Ungariă independentă
Pte fi ț-eră adevăratu fericită.
Ne încredem în Dumneșeulu Maghiarilor
Trăescă patria!

Ca o rugăciune sb-eră cânteculu
Cu omagiu de pe mii de buze
Dela Carpați până la Adeia:
Franciscu Kossuth trăescă mulți ani!
Trăescă patria!

Telescopu uriaș. Pentru expoziția internațională, ce se va arangia la Parisu în 1900, Francesii vor să surprindă lumea cu unu telescopu uriaș, cu ajutorulu căruia, după cum țicu ei, luna să se pte vedea la „distanța de unu metru”. Împăratulu Wilhelm II alu Germaniei, gelosu, precum se vede, de ac-șea nouă distincțiune proiectată din partea Francesilor, a hotărțit să-i prevină. Elu a datu ordinu, ca pentru expoziția berlineză dela 1896 să se pregătescă unu telescopu, care să fiă mai mare și decătu alu Francesilor.

Statistică teatrală. După datele unei foi franceze, în Parisu se vine unu teatru totu la 32,000 locuitori; în Berlinu la 81,000; în Bordeaux la 84,000; în Hamburg la 113,000; în Viena la 130,000; în Londra la 145,000. În ac-șea statistică e înregistrată și Budapesta, unde unu teatru e socotitu totu la 85,000 locuitori. Fața cu Budapesta iusă statistica e greșită, de-ore-ce sunt socotite 6 teatre, d-er nu s'a ținutu s-ema, că dintre aceste, 2 sunt numai pentru v-eră. Corect ar fi fostu să se socotescă pentru Budapesta numai patru teatre, la care casu s'ar veni unu teatru pentru 125,000 locuitori. Va să țicu și în ac-șea oasă Budapesta stă în privința teatrelor mai bine decătu Viena, ceea ce, se n-țelege, este a se mulțumi contribuabililor țerei, căci de pe spinarea lor se susțin teatrele ungeresti.

Proprietaru: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactoru responsabil: Gregoriu Maior.

